

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 14.10.2011
KOM(2011) 642 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Industripolitik: En styrket konkurrenceevne

{SEK(2011) 1187 endelig}

{SEK(2011) 1188 endelig}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning.....	3
2.	Bedre industriel konkurrenceevne.....	4
2.1.	Industrielle ændringer	4
2.2.	Innovativ industri	5
2.3.	Bæredygtig industri	7
3.	Hvordan skaber vi et mere virksomhedsvenligt Europa	9
3.1.	Erhvervs klima	9
3.2.	Bedre industri og tjenesteydelser	10
3.3.	Små og mellemstore virksomheder	11
4.	Konklusioner	12

1. INDLEDNING

Den økonomiske genopretning i EU efter krisen har været forholdsvis langsom og er fortsat sårbar. Der skal sættes skub i økonomien og være en højere vækst, hvis der skal skabes job og velstand, og det er afgørende at få gjort medlemsstaternes offentlige finanser bæredygtige. Det vanskelige finansmiljø sætter begrænsninger for de politiske tiltag, men en solid vækst vil nedbringe den byrde, som de offentlige underskud og den offentlige gæld forårsager, i tråd med målene i stabilitets- og vækstpagten¹.

Konkurrencedygtige virksomheder i alle størrelser er en vigtig drivkraft bag en stærk, økonomisk vækst. For at blive konkurrencedygtige har virksomhederne brug for et miljø, der fremmer nye idéer og nye virksomheder. I denne meddelelse udpeges følgende områder som nødvendige for at der kan ske afgørende fremskridt i bestræbelserne for at nå Europa 2020-målene: 1) strukturelle ændringer i økonomien, 2) innovation i virksomhederne, 3) bæredygtighed og ressourceeffektivitet, 4) erhvervsklima 5) det indre marked, og 6) små og mellemstore virksomheder.

Hvis vi tager disse udfordringer, kan det forbedre de europæiske virksomheders konkurrenceevne både i og uden for Europa, og Kommissionens mål er at hjælpe medlemsstaterne med at anvende deres begrænsede ressourcer kløgtigt for at forbedre virksomhedernes konkurrenceevne. Ved at tage fat på disse udfordringer kan vi forbedre virksomhedernes vækstperspektiver, både i industri-, service- og socialektoren.

Europæisk erhvervsliv er af stor betydning for EU's økonomiske førerposition på verdensplan. Et konkurrencedygtigt erhvervsliv kan sænke omkostninger og priser, skabe nye varer og bedre kvalitet og således afgørende bidrage til at skabe øget velstand og produktivitet i hele økonomien. Erhvervslivet er også en stor kilde til innovation, som er en forudsætning for at tackle de samfundsmæssige udfordringer, EU står overfor.

Som led i Europa 2020-strategien iværksatte Kommissionen i 2010 en ny, ambitiøs industripolitik², som fremhæver de tiltag, der er nødvendige for at styrke EU's attraktive profil som et sted for investeringer og produktion, f.eks. forpligtelsen til at overvåge medlemsstaternes politikker for konkurrenceevne. Strategien omfattede desuden den fornyede handelspolitik.

Opsvingets skrøbelighed afspejles ved en forværring af markedsklimaet i hele den europæiske økonomi³. Der ses tydeligt forværrede risici, som skyldes de finansielle markeder, stigende energi- og råvarepriser og et behov for budgetkonsolidering. EU's arbejdskraftproduktivitet er nu 1,4 % over toppunktet i 2008, men job i industri og industrirelaterede tjenester er 11 % under toppunktet i 2008. Gennemsnittet viser, at der er store forskelle mellem medlemsstaterne. Sammenlignet med de største konkurrenter er EU's relative enhedslønomkostninger blevet forbedret med 12 % siden 2008, hvilet overvejende skyldes valutakurseffekten.

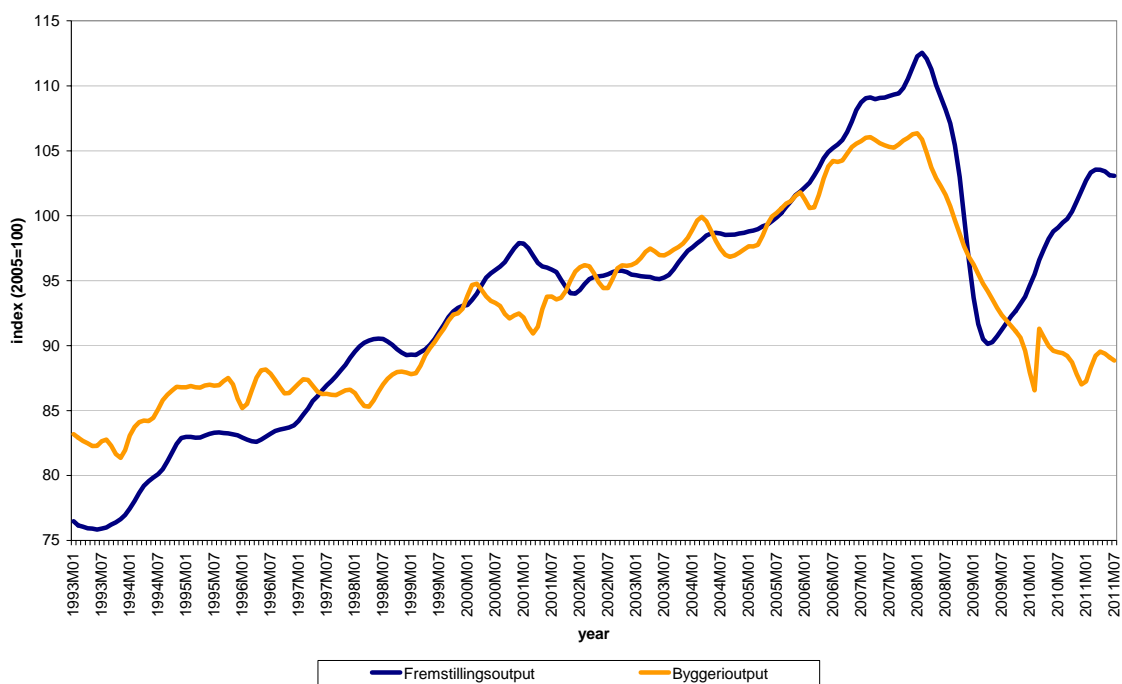
¹ http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/index_da.htm

² En integreret industripolitik for en globaliseret verden. Fokus på konkurrenceevne og bæredygtighed, KOM(2010) 614.

³ http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/index_en.htm

Den europæiske fremstillingsindustri har dog klaret sig bedre end forventet. I andet kvartal var fremstillingsindustriens produktion 5,3 % højere end for et år siden, selv om den ikke steg fra det foregående kvartal. Fremstillingsindustriens produktion er nu næsten 14 % højere end i begyndelsen af 2009, men stadig 9 % under toppunktet i begyndelsen af 2008.

Produktionsindeks for EU27 1993 – 2011 (justeret tendens)

Source: Eurostat

Denne meddelelse er et nyt årligt initiativ, der specifikt undersøger medlemsstaternes konkurrenceevne på grundlag af *den europæiske konkurrenceberetning 2011* og *medlemsstaternes konkurrenceevne og konkurrencepolitikker*. Den indgår i evalueringen af medlemsstaterne som led i de bredere rammer for det europæiske semester og Europa 2020. De nærmere begrundelser og EU-tiltag findes i de dokumenter, der ledsager denne meddelelse.

2. BEDRE INDUSTRIEL KONKURRENCEEVNE

2.1. Industrielle ændringer

Når man ser tilbage på de **langsigtede ændringer** i medlemsstaternes industrielle strukturer fra 1999-2007, har industrierne taget forskellige retninger mod højteknologiske industrier og industrier med høje færdigheder, der ofte har en højere produktivitetsvækst, og der har været mindre pres på deres priser som følge af den internationale konkurrence. Med henblik på analyse kan medlemsstaternes industrielle strukturer betragtes på grundlag af ligheder i kendetegn og handelsmønstre, selv om dette stadig kan skjule væsentlige forskelle inden for hver gruppe.

I den første gruppe af lande er den industrielle struktur kendetegnet ved teknologisk avancerede sektorer. En vigtig udvikling i denne periode har været en løbende specialisering i denne gruppe i innovations- og uddannelsesintensive teknologiske industrier og sektorer. Landene i denne gruppe er Belgien, Danmark, Det Forenede Kongerige, Finland, Frankrig, Irland, Nederlandene, Sverige, Tyskland og Østrig. Industriens merværdi varierer fra 10,6 % i Frankrig til 24,2 % i Irland.

Den anden gruppe omfatter lande med industriel specialisering i sektorer, der er mindre teknologisk avancerede til trods for en tilstedeværelse af visse meget konkurrencedygtige industrier. I denne gruppe er der overvejende arbejdsintensive industrier, begrænset innovation og relativt lav vidensintensitet, hvilket medfører færre virksomheder med høj vækst i sammenligning med den første gruppe af lande. Landene i denne gruppe er Cypern, Grækenland, Italien, Luxembourg, Portugal og Spanien med en merværdi i industrien på mellem 6,5 % i Luxembourg og 16,1 % i Italien.

Den tredje gruppe omfatter lande, som er ved at indhente de andre lande i forbindelse med BNP pr. indbygger, og som på handelsområdet har specialiseret sig i sektorer med høj innovationsintensitet og teknologiske industrier. De har gennemgået en strukturel ændring fra arbejdsintensive industrier til teknologiske industrier, både hvad angår produktion og handel. Gruppen består af Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn, med en nytteværdi i industrien på mellem 13,3 % og 23,6 % af den samlede industri.

Den fjerde gruppe består af lande, der er ved at indhente de andre, men som på har handelspecialiseret sig i sektorer, der er mindre teknologisk avancerede. Disse lande ligner landene i gruppe to og har også en tendens gående mod uddannelsesintensive sektorer. Den væsentligste forskel er dog, at der i denne gruppe findes mange virksomheder med høj vækst og en markant stigning i handelspecialisering inden for teknologiske sektorer. Denne gruppe består af Bulgarien, Estland, Letland, Litauen og Rumænien med en merværdi i industrien på mellem 9,9 % og 22,4 %.

I hver af landegrupperne er der konkurrencedygtige og voksende virksomheder. For at sætte skub i konkurrenceevnen må landene bevæge sig i retning af innoverende, videnbaserede sektorer og vedtage afgørende tiltag for at fremme ændringer ved at forbedre reguleringen af produktmarkedet, støtte innovation og investere i uddannelse gennem livslang læring.

2.2. Innovativ industri

Forskning og innovation er drivkræfter bag vækst og industriel konkurrenceevne. Med ny teknologi kan man producere med henblik på handel i endnu mindre mængder, og avancerede materialer, lavemissionsteknologier, bioteknologi og nanoteknologi ændrer den konkurrencemæssige fordel. EU-industrien må fremskynde sine bestræbelser på at anvende disse teknologier for at bevare sin konkurrenceevne på verdensplan.

Den nyeste rapport om centrale støtteteknologier⁴ fremhævede behovet for at investere i industriel innovation for at **bygge bro mellem grundforskning og markeder**. En

---

⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/files/kets/hlg_report_final_en.pdf.

integreret tilgang til at markedsføre nye produkter og tjenester bør omfatte støtte til demonstrationsprojekter og faciliteter til pilottest samt specifikke foranstaltninger i form af statsstøtte, regional samhørighed og handelspolitik. Universitetsforskere skal have incitamenter til at kommercialisere deres forskningsresultater og samarbejde med industrien. Forskning og innovationsstøtte skal fra begyndelsen tage hensyn til forbrugernes behov og markedets potentiale, og potentielle eksterne investorer skal inddrages tidligt i forløbet. Med foranstaltninger på efterspørgselsiden kan der ydes støtte til udvikling af mere innovationsvenlige markeder, f.eks. ved intelligent lovgivning, kundeoplysning, standardisering eller øget brug af offentlige udbud vedrørende innovative løsninger.

Alt dette forudsætter **supplerende kvalifikationer og kompetencer** i f.eks. marketing og ledelse. Generelt bidrager en veluddannet arbejdsstyrke med iværksætterlyst til produktivitetsvækst, men medlemsstaterne har gjort forskellige fremskridt i bestræbelserne på at investere i menneskelig kapital. Et særligt problem er, at selv om arbejdsløsheden fortsat er relativt høj i EU, har visse virksomheder i stigende grad vanskeligt ved at finde kvalificerede medarbejdere.

Selv om mange medlemsstater har intensiveret deres støtte til forskning og innovation, skal de for at opnå den mest effektive brug af deres begrænsede midler **mindske opsplitningen af støtteordningerne**. De mest udbredte foranstaltninger omfatter låneordninger til teknologiinvesteringer, mulighed for støtte til centrale støtteteknologier og støtte til teknologisk opgradering. Enkelte lande har indført innovationsstøttetjenester og ydet støtte til oprettelsen af klynger (Danmark, Frankrig, Tyskland, Polen, Sverige, Belgien).

Der er dog store forskelle mellem medlemsstaternes investeringer til støtte for anvendelse af innovative teknologier. **Med en større koordinering og samling af nationale ressourcer** kunne man mobilisere dem til fordel for fælles mål og skabe bedre innovationskapacitet og en passende kritisk masse for støtte og derved effektivisere investeringerne. Storstilede demonstrationsprojekter og faciliteter til pilottest i hele Europa (f.eks. som led i de europæiske innovationspartnerskaber eller den strategiske energiteknologiplan) kunne hjælpe virksomhederne med at teste og skabe prototyper på kortere tid. Produktionstiden for nye produkter og tjenester kunne nedbringes betydeligt ved hjælp af bedre tværnationalt samarbejde mellem klynger og netværk og bedre viden om produktionskapacitet.

En moderne ordning for intellektuel ejendomsret vil beskytte den oprindelige innovator uden at hindre nye udviklinger af eksisterende idéer. Det EU-enhedspatent, som i øjeblikket forhandles mellem medlemsstaterne, vil skabe betydeligt bedre rammer og samtidig nedbringe omkostningerne for patentansøgerne⁵.

Konkurrenceevnen kan styrkes ved:

- at samle de knappe ressourcer for at hjælpe med at opnå den kritiske masse i arbejdet med at markedsføre innovation og skabe øget samarbejde om

⁵ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om gennemførelse af et forstærket samarbejde om indførelse af beskyttelse af et enhedspatent. KOM(2011) 215 endelig af 13.4.2011.

innovation med henblik på at skabe storstilede demonstrationsprojekter og faciliteter til pilottest, eksempelvis ved at anvende modellen for Det Europæiske Strategiske Forum om Forskningsinfrastruktur (ESFRI)

- at mindske opsplitningen af innovationsstøttetjenesterne, gøre det nemmere at markedsføre innovative løsninger og skabe større opmærksomhed på markedet om forskningsprojekter. Danmark og Østrig har haft held til at mindske opsplitningen, og Det Forenede Kongerige har oprettet ordninger med henblik på at markedsføre innovative løsninger.

2.3. Bæredygtig industri

En overgang til en bæredygtig, ressource-effektiv og lavemissionsøkonomi er afgørende, hvis den europæiske industri skal bevare sin konkurrenceevne på lang sigt. I de seneste ti år er mange medlemsstaters økonomi vokset uden en stigning i energiforbruget, mens stigningen i andre lande har været mindre end forventet. Navnlig de nye medlemsstater er ved at indhente de andre til trods for de forskellige udgangspunkter.

Generelt har medlemsstaterne gjort store fremskridt med at udforme og gennemføre konsekvente nationale regler for at opnå bedre energieffektivitet. Enkelte lande mangler dog erfaringer og administrativ kapacitet til denne opgave, og disse lande kan søge vejledning og støtte i EU-reglerne.

Selv om der er gjort fremskridt, har de stigende verdensmarkedspriser for energi og de nationale forvriddinger ført til højere priser for virksomhederne, navnlig små og mellemstore virksomheder. Industrier med energi- og ressourceintensive processer som f.eks. metal, kemi og papir og papirmasse står over for særlige problemer. For at fremme omlægningen til mere bæredygtige produktionsmetoder kunne en konsekvent og effektiv blanding af politikker omfatte foranstaltninger til støtte for forskning, innovation, ressourceeffektivitet og anvendelse af renere teknologier, navnlig i fremstillingsindustrier.

Medlemsstaterne har etableret støtteordninger med henblik på at forbedre industriens energieffektivitet, som i de fleste tilfælde er ledsaget af en energisynsordning (Belgien, Bulgarien, Finland, Portugal, Slovakiet, Tjekkiet, Tyskland, Østrig) eller har videreført frivillige aftaler med industrien (Danmark, Det Forenede Kongerige, Grækenland, Nederlandene, Slovenien). Målet med *den strategiske energiteknologiplan*⁶ er at fremskynde udviklingen af lavemissionsteknologier og markedsføre den hurtigere. Visse positive udviklinger vedrører en målrettet indsats til støtte for små og mellemstore virksomheders energimæssige ydeevne (Grækenland, Irland, Litauen), skønt der dog kan gøres mere.

Adgang til andre råmaterialer end energi og landbrugsvarer er en anden afgørende faktor for EU-industriens konkurrenceevne. De høje og svingende priser på disse råvarer og det forhold, at de overvejende findes uden for EU, udgør en risiko for mange virksomheder, og både EU og medlemsstaterne – som supplement til EU's eksterne politik – bør udforme politikker, der tager hensyn til knapheden af primære råvarer gennem en

---

⁶ http://ec.europa.eu/energy/technology/set_plan/set_plan_en.htm.

bæredygtig udnyttelse af ressourcerne i Europa, støtte til forskning og innovation med henblik på at skabe alternative modeller; fremme af ressourceeffektivitet, og fremme af bedre teknikker til genbrugsteknikker i større skala, herunder teknikker vedrørende værdifulde materialer, der anvendes i små mængder.

Den videre integration af miljømæssige og sociale spørgsmål i erhvervslivets drift og strategi er af stigende betydning for de europæiske virksomheders konkurrenceevne. *Køreplanen for et ressourceeffektivt Europa*⁷ vil indeholde en række tiltag på EU-niveau og henstillinger til medlemsstaternes indsats for at tackle ikke-bæredygtig brug af ressourcerne.

Konkurrenceevnen kan styrkes ved:

- at fremme energi- og råvareeffektivitet samt tilskynde til innovation og anvendelse af renere teknologier i værdikæderne med brug af langsigtede incitamenter, der fremmer etablering af markeder, og fremme små og mellemstore virksomheders deltagelse i disse processer. Som nævnt ovenfor har mange medlemsstater gjort store fremskridt på disse områder
- at sikre en retfærdig og ikke-fordrejet prisfastsættelse på energi og fortsat arbejde for en opgradering og sammenkobling af distributionsnet.

Udvikling af socialt iværksætteri, sociale virksomheder og en social økonomi er et andet vigtigt redskab til at styrke det europæiske erhvervslivs konkurrenceevne og bæredygtighed.

Den sociale økonomi beskæftiger over 11 mio. mennesker i EU og tegner sig for 6 % af den samlede beskæftigelse⁸, og ca. en fjerdedel af virksomhederne i Europa sociale virksomheder. Dette tal er så højt som en tredjedel i Belgien, Finland og Frankrig⁹. Disse virksomheder er ofte meget produktive og konkurrencedygtige, hvilket skyldes medarbejdernes store personlige engagement og de bedre arbejdsvilkår i virksomhederne¹⁰.

For at styrke "en social markedsøkonomi med høj konkurrenceevne" har Kommissionen sat fokus på social økonomi, socialt ansvar og social innovation i udarbejdelsen af nye modeller for en mere bæredygtig økonomi som led i Europa 2020-strategien¹¹, flagskibsinitiativet "Innovation i EU"¹², den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse¹³ og "En akt for det indre marked"¹⁴.

⁷ Meddelelse "Køreplan for et ressourceeffektivt Europa", KOM(2011) 571 endelig af 20.9.2011.

⁸ CIRIEC, "Socialøkonomi i Den Europæiske Union".

⁹ Global Entrepreneurship Monitor, 2009 Executive Report.

¹⁰ I Frankrig f.eks. er sygefraværet betydeligt lavere end generelt i virksomhederne, nemlig 5,5 % i forhold til 22 %, "Sygefravær i den sociale økonomi" Chorum, april 2011, <http://www.cides.chorum.fr>.

¹¹ Europa 2020 - En strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, KOM(2010) 2020.

¹² Meddelelse om "Innovation i EU", KOM(2010) 546 endelig af 6.10.2010.

¹³ Meddelelse om "Den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse: En europæisk ramme for social og territorial samhørighed", KOM(2010) 758 endelig af 16.16.2010.

¹⁴ "Akten for det indre marked - Tolv løftestænger til at skabe vækst og øget tillid - Sammen om fornyet vækst, KOM(2011) 206 endelig af 13.4.2011.

Den offentlige høring om akten for det indre marked¹⁵ viste, at der var stor interesse for de sociale virksomheders og den sociale økonomis evne til at skabe innovative løsninger på de nuværende økonomiske og sociale udfordringer ved at skabe bæredygtige job.

Kommissionen er derfor indstillet på at indlede en vigtig debat om, hvordan vi kan udvikle denne type økonomi, og det første skridt bliver taget om nogle få uger med en meddelelse om et initiativ angående virksomhedernes sociale ansvar og meddelelsen om virksomhedernes sociale ansvar, som indeholder vigtige aktioner til fremme af sociale virksomheder.

Konkurrenceevnen kan styrkes ved:

- at fremme og tilskynde til social iværksætterkultur i Europa navnlig ved at forbedre iværksætterkulturens image i den brede offentlighed og give bedre adgang til offentlig og privat finansiering (navnlig gennem sociale investeringsfonde).

3. HVORDAN SKABER VI ET MERE VIRKSOMHEDSVENLIGT EUROPA

3.1. Erhvervsklima

Et åbent, effektivt og konkurrencedygtigt **erhvervsklima** er en afgørende faktor for vækst i en global sammenhæng. En forbedring af erhvervsklimaet forudsætter politikker inden for forskellige områder som forbedring af infrastrukturer og en nedbringelse af ventetiden for en byggetilladelse.

Samtlige medlemsstater har indført nationale mål for **nedbringelse af den administrative byrde**, men ikke alle har gjort fremskridt i forbindelse med måling af den nuværende byrde eller gjort tiltag til at nedbringe den. I 18 medlemsstater er det obligatorisk at gennemføre konsekvensanalyser til nye lovgivningsforslag, skønt ikke alle medlemsstater overholdet kravet, og konsekvensanalyserne er ikke altid fuldstændige, hvad angår sociale, arbejdsmarkeds- og miljømæssige aspekter, hvilket gør dem mindre effektive.

Infrastrukturens høje kvalitet (energi, transport og bredbånd) er et værdifuldt bidrag til et virksomhedsvenligt klima. Da det især i de nye medlemsstater er en stor udfordring at forbedre transportinfrastrukturen, bør der fortsat foretages betydelige investeringer til genopbygning og modernisering heraf, bl.a. også med støtte fra strukturfondene og faciliteten Connecting Europe.

Virksomhederne har brug for en **moderne offentlig administration**, som kan levere effektive offentlige tjenester af høj kvalitet. Reformerne bør lægge vægt på e-forvaltningsinitiativer som f.eks. fælles servicecentre for offentlige fælles netværk og datacentre. Mange e-forvaltningsinitiativer giver også virksomhederne mulighed for at bruge mindre tid på administrative procedurer og afsætte flere ressourcer til forretningsmuligheder. E-udbudssystemer bør i den forbindelse anvendes i videst mulige omfang. Etablering af kvikskrænker for virksomheder, som ønsker at være aktive på

---

¹⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/smact/consultations/2011/debate/index_en.htm.

tværs af grænserne kan også spare tid og ressourcer og giver mindre plads til korrupsion. Selvom der er gjort store fremskridt, er der stadig plads til forbedringer.

Et andet vigtigt område, hvor der er plads til forbedring, er **selskabsskat**. Mens der er behov for yderligere drøftelser i EU og medlemsstaterne vedrørende den samlede selskabsskatteprocent og balancen mellem skat på arbejde og skat på andre ressourcer, kan en nedbringelse af den administrative byrde i forbindelse med beskatning i høj grad skabe et bedre virksomhedsklima. Dette forudsætter større åbenhed og mindre komplekse skattelove og overensstemmelsesregler, forenklede betalingsprocedurer bl.a. ved brug af e-forvaltning og en stabil skattelovgivning. Kommissionens forslag til et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag er et væsentligt skridt i den rigtige retning¹⁶.

Konkurrenceevnen kan styrkes ved:

- at nedbringe den administrative byrde for virksomhederne ved en gennemgang af den aktuelle byrde (inkl. byrden som følge af skattelovgivningen) og hurtigt nedbringe byrden til de fastsatte mål. Nederlandene har f.eks. været foregangsland i arbejdet med at måle og evaluere nedbringelsen af den administrative byrde og fastsætte ambitiøse mål, hvilket har medført en almindeligt anerkendt effektivitet
- at fremme konkurrence mellem leverandører af tjenesteydelser, der anvender infrastrukturer inden for områder som bredbånd, energi og transport.

3.2. Bedre industri og tjenesteydelser

Tjenesteydelser udgør den største del af EU's økonomi og anvendes i stigende grad i fremstillingsindustrien, idet der anvendes specialiserede tjenester til forvaltning af produktion og distributionsprocesser. Fremstillingsvirksomhederne er begyndt at tilbyde pakked løsninger med tjenesteydelser og varer, og leverandører af tjenesteydelser anvender supplerende varer og inddrager fremstillingsindustrien i deres værdikæde.

Servicefornyelse, der er rettet mod kundens behov, kan ændre værdikæder, sektorer og markeder¹⁷, uanset om de stammer fra service- eller fremstillingsvirksomheder. **Virksomhedsrelaterede tjenester** får stadig større betydning i form af kilde til innovation, ny teknologi og bedre præstationer. Disse tjenester er blevet inddraget i værdikæden i andre industrier gennem anvendelse af råvarer og tjenesteydelser, vidensfremstilling og teknologistrømme, som **giver den europæiske fremstillingsindustri mulighed for at søge nye markeder og finde nye indtægtskilder fra deres varer.**

Det indre marked kunne i højere grad bidrage til vækst, hvis hele den gældende EU-lovgivning blev gennemført fuldt ud i alle medlemsstater. Målet er at stoppe markedsopsplitningen og afskaffe hindringerne for bevægelsen for varer, tjenesteydelser,

¹⁶ Forslag til Rådets direktiv om et fælles konsolideret selskabsskattegrundlag (FKSSG), KOM(2011) 121 af 16.3.2011.

¹⁷ <http://www.europe-innova.eu/web/guest/innovation-in-services/expert-panel/about>.

innovation og kreativitet, som indgår i akten for det indre marked¹⁸. Den foreslåede forordning om europæisk standardisering¹⁹ har udvidet de europæiske standarder til at omfatte servicesektoren for at nedbringe antallet af standarder og undgå modstridende nationale standarder.

Handel med tjenesteydelser i EU mangler dynamik, da den kun udgør en femtedel af samhandlen inden for EU. Siden 2004 er handel med tjenesteydelser mellem EU og resten af verden vokset hurtigere end samhandlen i EU. Gennemførelsen af servicedirektivet²⁰ har været en afgørende milesten, selv om den seneste gensidige evalueringsproces²¹ har kortlagt en række områder, der stadig skal forbedres.

Konkurrenceevnen kan styrkes ved:

- at der udvikles støtte til innovative tjenester baseret på målelige resultater; og ved at deltage i innovationspartnerskaber og i storstilede demonstrationsprojekter
- at lovgivningen om det indre marked gennemføres fuldt ud, navnlig servicedirektivet og fremme af erhvervstjenester. Malta er foregangsland, hvad angår gennemførelsen af lovgivningen om det indre marked i den nationale lovgivning og mangler kun at gennemføre to direktiver.

3.3. Små og mellemstore virksomheder

For at frigøre de små og mellemstore virksomheders fulde potentiale forudsættes der en række sammenhængende tiltag i hele EU i sammenhæng med meddelelsen om SBA-statusgennemgangen²². Store eksportvirksomheder har været i forreste linje i forbindelse med det økonomiske opsving, men mange små og mellemstore virksomheder lider stadig under manglende efterspørgsel på grund af tidsforskelle, men også fordi det er vanskeligt at få adgang til finansiering og eksportmarkeder. Blandt virksomheder med høj vækst, målt som beskæftigelsesvækstrate, har små virksomheder en højere nettojobskabelse end større virksomheder. Virksomheder med høj vækst findes i alle industrier og regioner og er ofte innovative.

Stramningen af kreditvilkårene under kriser har vanskeliggjort **adgangen til finansiering**, navnlig for små og mellemstore virksomheder. Mange medlemsstater har derfor vedtaget afhjælpende foranstaltninger såsom en øget kapacitet i lånegarantiordninger, investeringer i kapitalfonde og mikrokreditordninger og fremme af banklån gennem fordelagtige lånevilkår eller låneformidlere. Adgangen til finansiering er fortsat vanskelig, og der bør derfor gøres en ekstra indsats for at give adgang til passende former finansiering, herunder lån, egenkapital og kombinationer heraf. Desuden bør

¹⁸ En akt for det indre marked. Tolv løftestænger til at skabe vækst og øget tillid - Sammen om fornyet vækst, KOM(2011) 206 endelig af 13.4.2011.

¹⁹ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning, KOM(2011) 315 endelig af 1.6.2011.

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked.

²¹ Mod et mere velfungerende indre marked for tjenesteydelser - der bygger på resultaterne af den gensidige evalueringsproces i tjenesteydelsesdirektivet, KOM(2011) 20 endelig af 27.1.2011.

²² Status vedrørende "Small Business Act" for Europa, KOM(2011) 78/3 af 23.2.2011.

etableringen af specialiserede udbydere af finansiering til små virksomheder, herunder virksomheder i socialektoren, tilskyndes. Som nævnt i akten for det indre marked²³ vil Kommissionen inden årets udgang vedtage et instrument til fremme af udviklingen af solidariske investeringsfonde i Den Europæiske Union.

Medlemsstaternes handelsfremmende foranstaltninger giver europæiske virksomheder en bedre position på verdensmarkedet, og de fleste medlemsstater støtter **de små og mellemstore virksomheders internationalisering** og stiller finansiering, information og støtte til markedsadgang og regulering til rådighed. De små og mellemstore virksomheder, der gør brug af disse tjenester, er relativt tilfredse, selv om kun 27 % af de internationaliserede små og mellemstore virksomheder udtalte, at de havde kendskab til de eksisterende offentlige støtteforanstaltninger, og kun 7 % reelt anvendte dem. Disse resultater antyder, at der skal sættes ind for at skabe større kendskab og bedre adgangsforhold til den offentlige støtte.

De generelle betalingsforsinkelser kan være meget udtalte i visse medlemsstater, hvilket bringer små virksomheders overlevelse i fare. Situationen er ikke blevet forbedret i det seneste år og er endda blevet forværret i visse medlemsstater, hvad angår betalinger fra offentlige myndigheder (Tjekkiet, Grækenland, Cypern, Ungarn, Østrig, Slovakiet). Direktivet om forsinkede betalinger²⁴ fastsætter, at de offentlige myndigheder skal foretage deres betalinger inden 30 dage. Det vil kræve en stor indsats for mange medlemsstater at leve op til dette krav, navnlig for Grækenland, Spanien, Italien og Portugal.

Konkurrenceevnen kan styrkes ved:

- at fremme de små og mellemstore virksomheders vækst og sikre, at reglerne ikke er til hinder for ekspansion, ved at fremme adgang til passende finansiering; og ved at yde støtte i forbindelse med adgang til nye markeder og gøre opmærksom herpå
- at sikre, at de offentlige myndigheder nedbringer betalingsforsinkelserne og overholder bestemmelserne i direktivet om forsinkede betalinger.

4. KONKLUSIONER

Det fremføres i denne meddelelse, at hvis EU skal opnå en bæredygtig vækst og sætte skub i økonomien, skal der indføres en sammenhængende og koordineret industripolitik i medlemsstaterne og en række dybtgående strukturelle ændringer. Der kan opnås en betydelig virkning ved at fremme ændringer, innovation og bæredygtighed, skabe et bedre erhvervs-klima og drage fordel af det indre marked. Gennemførelsen af disse politikker skal have høj prioritet for medlemsstaterne og Kommissionen.

Bedre koordinering af politikker i medlemsstaterne kan supplere de knappe midler i bestræbelser på at skabe innovation og vækst i tider med stramme offentlige budgetter.

²³ Nøgleaktion under løftestang 8: Socialt iværksætteri.

²⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/7/EF af 16. februar 2011 om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner (omarbejdet).

På EU-niveau er Kommissionens forslag til den flerårige finansielle ramme²⁵ udformet til at prioritere *netop disse mål*, styrke EU's evne til at investere i industriel innovation ved at reducere opsplitningen, forenkle reglerne for støttemodtagere og sætte større fokus på at markedsføre innovation.

Kommissionen vil yde bedre støtte til medlemsstaternes bestræbelser inden for rammerne af Europa 2020 på grundlag af en sammenhængende tilgang til overvågning af fremskridt og etablere det nødvendige forum til identifikation af god praksis.

Kommissionen vil:

- styrke koordineringen af medlemsstaternes industripolitikker ved at fremme og overvåge væksthæmmede strukturforbedringer med henblik på at nå målene i Europa 2020-strategien
- etablere et forum til identifikation og drøftelse af god praksis med henblik på at fremme vækst som led i industripolitik inden første kvartal 2012.

---

²⁵ Et budget for Europa 2020, KOM(2011) 500 endelig.